GRATIS S
L
LIBRARY OF CONGRESS
DIV. OF PERIODICALS
WASHINGTON DC 20540

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 11-го ЛИПНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 11, 1987 No. 131. VOL. XCIV.

ПРЕДСТАВНИКИ ІСНО ВІДВІДАЛИ УНСОЮЗ

Джерзі Сиві, Н.Дж. — У п'ятницю, 26-го червня ц.р., Український Народний Союз відвідала делегація Світової Координаційної Ради — Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організації (ІСНО), в складі Павло Дорожинський, Леонід Філь, Євген Мастикаш та Віра Дорожинська.

Від Головного Уряду УН Союзу на нараді були присутні Володимир Сохан і Уляна Дячук. Головний предсідник д-р Іван Флис перебував якраз в той час на вакаціях.

Члени делегації ІСНО поділилися обширними інформаціями про діяльність цієї Світової Координаційної Ценралі, а рівночасно всіх складових крайових організацій та товариств, що діють в системі ІСНО в різних країнах українського поселення.

Під час відвідин порушено ряд питань, що стосуються українського загального життя, а специфічно громадського, церковного, пресового, допомогового, зовнішньої акції тощо.

Зокрема переведено корисний обмін думками між усіма приявними на тему підготови до відзначення 1000-ліття християнства в Україні, подій довкруги Світового Конгресу Вільних Українців, двоподілу української громади в ЗСА, допомогових акцій країнам Південної Америки та більш посиленої інформації та дії на зовнішньому відтинку.

Окремою темою обговорення був запляноаний приїзд в перших місяцях 1988 року до ЗСА і Канади української фолькльорної групи „Барвінок" з Бразилії.

Йонкерс готується до відзначення великого Ювілею

Йонкерс, Н. Й. — Місцевий Комітет для відзначення Тисячоліття Християнства в Україні, який оформився тут ще в травні 1986 року, почав інтенсивну підготову до тих відзначень.

Секція доповідей цього комітету, яку очолює д-р Роман Борковський, заініціювала цикл доповідей. Перша із тих доповідей відбулась 22-го листопада 1986 року, яку виголосив в українській і англійській мовах д-р Дмитро Боднарук на тему „Значення Хрищення України". Другу гоповідь п.н. „Мартирологія Української Церкви" прочитав 14-го грудня 1986 року мґр Володимир Микула. Першу доповідь в 1987 році прочитав 1-го березня д-р Роман Борковський на тему „Від Константина Великого до Володимира Великого — розвиток і поширення християнства в першому тисячолітті". Другу доповідь на тему „Історія раннього християнства в Україні" прочитав мгр В. Микула, а д-р Василь Лучків говорив на тему „Релігійне і культурне значення акту Володимира Великого для Сходу Европи". Перший цикл доповідей, з наміром продовжити їх осінню ц.р., закінчено 10-го травня 1987 року доповіддю Богдана Титли на тему „Українська церковна архітектура".

Мґр Ярослава Кіналь, відома в громаді із своєї мистецької активности і члени комітету, влаштувала 3-го травня 1987 року виставку копій ікон з XII до XV століть, які мають історичне і мистецьке значення. Виставка, яка була влаштована в Елізабет Сітон коледжі в Йонкерсі, мала добру фреквенцію. Місцева преса згадувала, що виставка відбулась з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЗУСТРІНЕТЬСЯ З К. ВАЛЬДГАЙМОМ

Відень, Австрія. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що до Відня прибув з офіційною візитою Голова Ради Міністрів ССCР Ніколай Рижков. Офіційна візита, а головно зустрічі і переговори Н. Рижкова з урядовими особами Австрії розпочалися в середу, 8-го липня і триватимуть до суботи, 11-го липня.

Після довшої розмови совєтського прем'єр-міністра з канцлером австрійського уряду Францом Враніцким, темою якої були торговельні справи, культурна виміна і збільшення туризму, Н. Рижков має в пляні зустрінутись з президентом Австрії д-ром Куртом Вальдгаймом. Міністрер закордонних справ Альойз Мокк заявив кореспондентам, що розмови відбуваються в дружній атмосфері і обидві сторони виявляють добру волю до поширення співпраці на всіх відтинках.

Австрійська преса й інші засоби масової інформації називають зустріч Н. Рижкова з К. Вальдгаймом „історичною подією".

Як відомо, Департамент справедливости З'єднаних Стейтів Америки включив ім'я Вальдгайма на чорні списки небажаних в Америці осіб, а жидівські організації, у світовому і льокальних засягах, зарахували австрійського президента до воєнних злочинців, хоч не висунули проти нього жадних конкретних доказів які б мали силу аргументу перед судом справедливости.

Після опублікування становища ЗСА, совєтське пресове агентство ТАСС назвало американське рішення „недружнім актом" і заявило, що це трапилося у висліді „нетерпимої діяльности сіоністських організацій в ЗСА".

В суботу, 11-го липня, перед поворотом Н. Рижкова до Москви, він і канцлер Австрії Ф. Враніцкі виступлять на спільній пресовій конференції.

О. НОРТ ОБВИНУВАЧУЄ КОНҐРЕС

Вашінгтон. — У четвер, 9-го липня, колишній працівник Ради Крайової Безпеки ЗСА підполковник Олівер Норт продовжував зізнавати на засіданні об'єднаної комісії Конгресу, яка розслідує справу Іран-контра.

Перед початком засідання О. Норт прочитав 11-сторінкову заяву, яку йому не дозволили прочитати в перший день переслухань, бо він з запізненням передав її текст слідчій комісії.

„Я заявляю вам, що Конгрес повинен взяти на себе вину в справі нікарагуанських борців за свободу, — сказав Норт. — Я відкрито заявляю, що виною у всьому є ви самі із-за вашої непередбаченої, половинчастої, що постійно міняється то в одну, то в другу сторону політики щодо контрас".

В минулому Конгрес неодноразово міняв своє становище в справі допомоги повстанцям, то асигнуючи їх, то забороняючи Урядові надавати їм будь-яку підтримку. „Не можна ставитися до підтримки нікарагуанських борців за свободу так само, як до затвердження бюджету", — сказав Норт. Він обвинуватив членів комісії в упередженості: „Це подібне на бейзбольний матч, в якому ви і гравці, і судді... В кінці ви встановите вислід і проголосите себе переможцями. З цього місця, де я сиджу, цей процес не видається справедливим".

„Можна бути впевненим в одному, — продовжував Норт, — себе ви з цього приводу розслідувати ніколи не будете. Ви неминуче звалите вину на виконавчу владу".

У своєму виступі Норт повторив дещо з того, що він вже сказав під час перших двох днів зізнань. „Напевне будуть люди, які повірять мені, і ті, хто вірити мені не захоче, — сказав він. — Та ось що я скажу вам. Я не маю наміру сидіти тут кілька днів і спокійно приймати удари. Я можу вам сказати, що я обурений за те, що ви намагаєтесь зробити зі мною і з моєю родиною". Норт твердив, що „деякі члени цієї комісії очорнювали" його. З подібною заявою виступив у середу його адвокат Брендан Салліван, який сказав, що кілька сенаторів зневажливо висловлювалися про зізнання Норта, виступаючи на телевізії.

На кілька хвилин зізнання підполковника були перервані двома демонстрантами, які піднялися в кінці залі, розгорнули білий прапор і почали вигукувати гасла. „Запитайте його про те, скільки мирних жителів були вбиті його пречудовими контрас!", — крикнув один демонстрант. Норт намить нагнувся, а коли поліція вивела крикунів зі залі, сказав до когось, що сидів поблизу: „Добре, що вони не стріляли". Виявилося, що переслухання намагалися зірвати якісь Майкл Бардорф і Макл Крайс. Їм загрожує до шести місяців в'язниці і кара у висоті 500 долярів.

Норт детально розповів про совєтське і кубинське проникнення в Центральну Америку. Зокрема він зауважив, що допомога, яку дістають сандіністи від своїх союзників, набагато більша від тої допомоги, яку надають партизанам З'єднані Стейти Америки. Він заявив, що антисандіністи ведуть визвольну боротьбу проти комуністичного режиму.

Норт повідомив, що зброя була продана Іранові втричі дорожче і що прибуток становив від 14 до 18 мільйонів долярів. Ці гроші були покладені у швайцарський банк і потім 3.5-4 мільйони з них були передані антисандіністам, коли Конгрес тимчасово відмовив їм у підтримці.

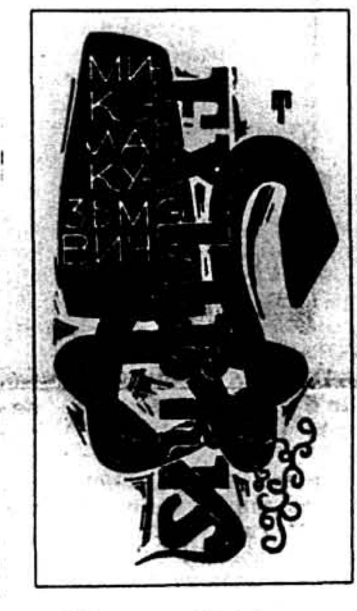
За словами Норта, покійний директор Сі-Ай-Ей Вілліям Кейсі і колишній асистент Президента в справах крайової безпеки Джан Пойнлекстер знали про те, що прибутки від продажу зброї Іранові використовуються для фінансування багатьох таємних операцій.

Як стало відомо з зізнань Норта, державний секретар Джордж Шулц і його заступник Елліот Ейбрамс, як також генеральний прокуратор Едвін Міс, були досить добре поінформовані про його зусилля щодо надання допомоги партизанам в той період, коли цю допомогу заборонив Конгрес. Державний департамент негайно заперечив, що Шулц знав про діяльність Норта в Центральній Америці.

Відбудеться виставка екслібрісів Венгриновича

Брокпорт, Н. Й. — Ту у Нюйоркському стейтовому коледжі відбудеться від 13-го липня до 7-го серпня ц.р. виставка екслібрісів відомого українського мистця Тита Венгриновича, що саме тепер є на відвідинах в ЗСА. Як відомо, мистець постійно живе в Кракові і тепер втретє відвідує ЗСА, виставляючи по різних громадах своє мистецькі твори.

Виставка його екслібрісів у американському коледжі, який літом переводить окремий мистецький фестиваль, що включає мистецькі виставки, виступи танцювальних груп і театральні, як також семінари, відбувається за ініціятивою професора мистецтва того коледжу, Мірка Пилищенка.

Один з екслібрісів, що будуть показані на виставці.

У поясненні до цієї виставки пишеться про те, що екслібріс це давня мистецька традиція східньої Европи яка походить ще із XVII сторіччя, коли книжки були рідкістю і їх назначення особистим знаком даної людини вказувало на те, що це багата і важна особа.

Відкриття виставки Т.Венгриновича, який саме відомий їх своїх незвичайно численних зразків того особливого мистецтва, відбудеться в понеділок, 13-го липня, о год. 5:30 пополудні в ґалерії „Веселка", що належить до коледжу, і буде получене із приняттям та зустріччю з мистцем.

Виставка буде відкрита кожного дня від год. 12-ої полудня до 3-ої по полудні. Вступ — вільний.

У 1000-річчя Християнства України появилась книжка для молоді

Рим, Італія. — Недавно появилася книжка для молоді — біографія о. Івана Боско — з багатьма кольоровими таблицями на 192 сторінках. Це є одне з видань, щоб гідно відзначити два ювілеї: перший — це 1000-річчя Християнства України, а другий — це століття від смерти засновника Отців Салезіян, св. Івана Боско.

Отці Салезіяни, видаючи цей томик в перекладі о. Євгена Небесняка, хотіли хоч би і частинно виповнити прогалину на відтинку друку для нашої молоді. У плянуваннях видань Отців Салезіян видати багатоілюстровинну книжку для молоді про Хрищення України: на кожній сторінці мав би бути малюнок з короткою дидаскалією.

Хто бажав би набути книжку „Дон Боско" — в ціні 5 дол. — може звернутись на таку адресу: Rev. Nebesniak Ewhen, Via Boccea 480, 00166.

„Правда" перевела цензуру промови президента ФНР

Москва. Газета „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, наважилась зцензерувати промову західньонімецького президента Ріхарда фон Вайцзеккера, яку він виголосив на бенкеті влаштованому на його честь кремлівськими лідерами, під час офіційних відвідин. Бенкет влаштувала Президія Верховної Ради СССР, а головну привітальну промову виголосив голова совєтського „парляменту" і колишній довголітній міністер закордонних справ СССР Андрей Громико. „Правда" надрукувала промову президента Вайцзеккера на другий день але випустила з неї кілька параграфів, головно критичні нотки на адресу політики СССР.

Очевидно, західньонімецький президент не згадував під час зустрічі з кореспондентами, що саме було випущено, а зглядно сценэуровано, але журналісти, сконфронтувавши виступ з німецьким текстом, який вони отримали раніше, встановили, що „Правда" викинула усі замітки президента Вайцзеккера про заборону еміграції для німецьких громадян, можливість об'єднання Західньої Німеччини із Східньою та побажання, щоб СССР звільнив усіх політичних в'язнів і тим створив сприятливу атмосферу для співпраці із західніми країнами. Совєтські цензори не могли знести натяків президента ФНР про те, що східні і західні німці належать до тієї самої нації і їхнім стремлінням є об'єднатися в одну державу, як це було споконвіку існування Німеччини. Замість того „Правда" замінила цей текст словами, що „президент Вайцзеккер повторив відоме становище ФНР про судьбу нації".

Питання кореспондента ТАСС, чи західньонімецькі газети друкують повністю промови східніх лідерів, викликав посмішку президента Вайцзеккера. „Існують ситуації, до яких уряд не має права втручатися", відповів він представникові совєтського пресового агентства.

Вайцзеккер відмовився від всяких коментарів, які мали будь-яке відношення до молодого західньонімецького летуна, Матіяса Руста, який порушив совєтський кордон і приземлився маленьким літаком „Сессна" на Червоній площі. Він зробив це мабуть тому, щоб не пошкодити справі звільнення 19-річного німця.

ІСНУЄ ЗАГРОЗА ПОШИРЕННЯ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ У ПЕРСЬКІЙ ЗАТОЦІ

Вашінгтон. — Не зважаючи на те, що Адміністрація президента Роналда Реґена обмежилася тільки до протесту проти обстрілювання ліберійського оливного танкера, яким послуговувалася американська компанія Тексако, загроза поширення воєнного конфлікту у Перській затоці існує далі у зв'язку з інсталяцією Іраном китайських ракет при в'їзді і виїзді із затоки і погроз обстрілювати усі оливні кораблі Кувайту, не зважаючи під якими прапорами і командуванням вони плаватимуть.

Як відомо, Уряд ЗСА, поборюючи власні трудноші в середині Палати Репрезентантів і Сенату, які виступають проти охорони закордонних оливних танкерів в Перській затоці, покищо не відмовився від охорони кувайтських танкерів, які мали б розпочати плавати під американськими прапорами і з американським командуванням у половині липня цього року.

Випадок з обстрілюванням американського корабля у четвер, 9-го липня, на щастя закінчився без людських жертв і тільки з обмеженими матеріяльними шкодами, бо хто знає, як було б зареагувало командування американської фльоти у Середземному морі і зокрема в районі Перської затоки, якщо б, наприклад, танкер був затонув, або були великі жертви в людях.

Політичні і військові спостерігачі та знавці проблематики на Близькому Сході заявили, після вияснення представників Адміністрації, що спокійна відповідь Уряду ЗСА була потрібна в цьому випадку для того, щоб відкинути поширювану в арабських країнах думку, що З'єднані Стейти Америки за всяку ціну намагаються спровокувати воєнний конфлікт на Близькому Сході і тим самим допомогти Іракові виграти війну проти Ірану. Крім того гостра реакція Америки могла б поставити в дуже незручне становище приятелів ЗСА на Близькому Сході, які хочуть вони цього чи ні, мусіли б включитися у воєнний конфлікт по стороні ЗСА, щоб залишити за собою теперішній статус кво, тобто забезпечити дальшу допомогу Америки.

Речник Пентагону Роберт Симс заявив кореспондентам, що він тільки здогадується, що могло трапитись у випадку присутности американських воєнних кораблів в районі обстрілу. Ця заява викликала гостру реакцію сенатора Джеймса Сассера, демократа з Теннесі, критика теперішньої політики Адміністрації на Близькому Сході. Він назвав заяву Симса „безвідповідальною" і звернув увагу, що Р. Реґен приготований вже до „авантуризму" у Перській затоці, щоб таким способом відвернути увагу від внутрішніх проблем, зокрема від слідства іран-сько-нікараґуанської афери Очевидно. Білий Дім назвав таку заяву „хронічного критика" небезпеченою грою.

Посилюючи внутрішню опозицію серед лібералів, ліваків і боягузів в Палаті Репрезентантів і Сенаті, пропагандивна машина Ірану почала доливати оливи до горіючого вогню. Речник іранського уряду заявив, що „потрібно буде ще дуже багато американських прапорів для прикриття домовин американських вояків", якщо Адміністрація буде продовжувати свою „авантурничу політику" на Близькому Сході.

В полоні українського танцю

Джерзі Сиві, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Як добре, що ми маємо у нашій спільноті одиниці, які одержимі ширенням українського народного мистецтва у його найвірнішому і найкращому виді. Це ті, що не лише плекають різні роди того мистецтва самі, але власне стараються навчити його молодших за себе та у них розпалити до нього гарячу любов.

Тому кожний раз, коли нам доводиться зустрічатися з такими особами і переводити з ними інтерв'ю, нас огортає подив і пошана для їхньої праці та для їхньої самопосвяти, яка видається прямо незрозумілою у сьогоднішніх обставинах вигідного і егоїстичного життя пересічного члена нашої спільноти тут на американській землі.

Маестро Рома Прийма-Богачевська з донькою Анею в редакції „Свободи".

Рому Прийму-Богачевську знаємо ще із „давних добрих часів", коли вона ще малою дівчинкою розпочинала у Львові свою балетну кар'єру.

Відтак ми мали не один раз нагоду зустрічати її на важкому, але успішному мистецькому шляху вгору, завжди у супроводі мами і учительки Іванни Прийми, що сама ціле життя посвятила музиці і співові та була постійною підпорою для своєї дочки.

Сьогодні, Рома Прийма-Богачевська виконує те самі завдання для своєї дочки — Ані, що йде слідами своєї учительки-мами у танечному вирі. Вони обидві не лише танцюють, але і навчають. Ось саме тепер гостями були вони в редакції, щоб розповісти про свої недавні переживання із поїздки до Південної Америки де перебули понад два тижні, працюючи по десять годин денно.

Але помимо такого фізичного і психічного зусилля, вони повернулися просто захоплені „українською" Бразилією і нашими поселенцями, що такі спрагнені вивчати українське народне мистецтво, дарма танець це, спів, чи гра на бандурі.

Наша примабалерина із щирим зворушенням старається нам передати словами свої враження і переживання, Аня допомагає їй в тому, а в обидвох тремтить голос, коли розповідають про теплоту і захоплення тих усіх українських поселенців, що з ними довелося їм працювати.

— „Там можна знайти ще справжню Україну", — каже Рома Богачевська, — „у цих людей руки мозолисті, спрацьовані, життя часто в недостатках і примітивізмі,

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

У СВОЄМУ ЗІЗНАННІ перед конґресовою комісією підполковник Олівер Норт заявив, що він думає, що ізраїльська розвідка схвалила, якщо не ініціювала, справи перекинення фондів з продажу зброї для Ірану на конто нікараґуанських антикомуністичних повстанців „контрас". В кожному разі він, Норт, кілька разів зустрічався з представниками ізраїльської розвідки в різних місцях і розмовляв з ними на теми, які сьогодні є предметом допитів на форумі конґресової комісії.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена зазнала нового удару по своєму престижі як стало відомим, що Ірак, держава, яку З'єднані Стейти Америки тільки що зняли з листи тих держав, які підтримують міжнародний тероризм, погодився прийняти до себе Мохаммеда Абу Аббаса, відомого терориста і архітекта нападу й захоплення італійського пасажирського корабля „Ахілле Льоро" і дозволив йому на розбудову своєї бази на передмістях Багдаду. Заступник державного секретаря для справ Близького Сходу Ричард Мирфі перевіряє тепер справу Аббаса і обстановку, як дійшло до видання йому дозволу на побудову бази в Іраку.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ДЖОЗЕФ Р. Байден мол., голова сенатської судової комісії в справах судівництва, а також і демократичний кандидат на президента ЗСА 8-го липня ц.р., у Вашінгтоні заявив опонентам номінації судді Роберта Борка до Верховного Суду, що він сам провадитиме боротьбою проти затвердження Борка на це становище.

ФІЗИЧНЕ ПОКАРАННЯ в школах все ще є легальним в 41 стейтах, зокрема в південних та західніх. Але багато батьків, виховників і законодавців є проти того і роблять заходи щоб його виелімінувати зі шкіл.

ПОМИЛКИ КОНТРОЛЕРІВ полетів зросли на 50 відсотків в червні ц.р. в порівнянні з червнем минулого року, що викликало серйозне занепокоєння Уряду, — заявив голова Крайової ради транспортової безпеки перед сенатською підкомісією.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ з Об'єднаних Націй, Ізраїль здобув ще одну дипломатичну перемогу, коли більшість колишніх членів Комісії воєнних злочинів при Об'єднаних Націях тепер є схильні до того, щоб відкрити документи про нацистських воєнних злочинців.

НА СВОЄМУ З'ЇЗДІ у Вашінгтоні 7-го липня ц.р. організація Киваніс закінчила 72-літню еру, проголошуючи допущення жінок до своїх клюбів. Переважаюча більшість із 5,600 делеґатів одобрила це рішення, а новообраний президент тієї організації Тоні Кайзер привітав це рішення.

В РЕАКЦІЇ НА ЗІЗНАННЯ підполковника Олівера Норта нюйоркська біржа мала великий рух у торгівлі, але ціни дорогоцінних металів впали. Знавці твердять, що це прямий наслідок тих зізнань і того, що Норт заперечує причетність Президента до афери Іран-контра.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОБРОДІЙНІ організації затурбовані зменшенням добровільних дотацій приватних корпорацій. Таким ходом подій занепокоєні не тільки добродійні організації, але й громадські установи та поодинокі громадяни. Всі вони занепокоєні тим, що нове покоління екзекутивних урядовців корпорацій заабсорбовані великими заробітками своїх фірм так, що забувають про харитативну працю в суспільстві.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ міський департамент здоров'я в Ню Йорку число смертностей з хвороби АІДС за 1986 рік зросло до 2,650 тобто на 59 відсотків більше як попереднього 1985 року. Смертність серед жінок майже подвоїлась.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реформи і опозиція

У четвер, 25-го червня ц.р., Міхаїл Ґорбачов виголосив на пленумі Центрального Комітету КПСС тригодинну промову, про яку кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" висловився, що ще кілька років тому про щось подібне не можна було й подумати. Якщо всі дотеперішні так звані демократичні реформи Ґорбачова зводилися до полегшення цензури слова і друку та мистецьких вистав, що мало становити корінь „ґласності", то тепер Ґорбачов приступив уже до суті „перестройки": такої перебудови внутрішньої господарської системи в СССР, яка порушила б те дотеперішнє „табу" в совєтській імперії, яким є Ґоспплян, установа, що монопольно й по-диктаторськи керує всією промисловою і хліборобською продукцією та розподілом товарів. Іншими словами, заторкнув суть „Капіталу" Карла Маркса, який поручав державну централізацію всієї продукції і всього розподілу.

В недавньому своєму виступі в НТШ у Ню Йорку Леонід Плющ, який застеріг, що він не є „совєтологом", проте пильно стежить за літературою пресою в СССР, ствердив, що Ґорбачов діє у тісному порозумінні із всесильним КҐБ, яке найбільш реалістично оцінює внутрішню ситуацію в совєтській імперії і прийшло до висновку, що тільки радикальні реформи можуть врятувати імперію від економічної катастрофи. Але, сказав Плющ, Ґорбачов ще сам не знає, що має робити, як мають виглядати ті реформи і як далеко вони можуть сягнути. „Ню Йорк Таймс" пише, що Ґорбачов цілими годинами нараджувався перед згаданим своїм виступом на пленумі ЦК КПСС зі своїми економічними дорадниками. Один із них, Абель Аґанбеґіян заявив на пресовій конференції, що лише 25-30 відсотків усіх підприємств в СССР залишиться під державною контролею. Ґорбачов сказав, що нерентабельні підприємства будуть зліквідовані і що прийде радикальна ревізія субвенціонування з державної каси різних ділянок продукції, а також буде вільно звільняти з праці ледачих робітників. Але й будуть зревідовані „норми", встановлені для совєтських п'ятирічок. Це все має статися поступово: першу стадію тих реформ Ґорбачов поставив на найближчі три роки, до 1990 року. У 1991 році мають бути схвалені пляни на нову п'ятирічку. Очевидно, ті перші три роки мають стати неначе пробним каменем, чи і в якій мірі вдасться зберегти комуністичну систему при одночасному наближенні економіки до вільної капіталістичної системи. Сам Ґорбачов признав, що це буде „трудно", а західні коментатори певні, що в ході задуманих реформ виявиться теж сильна опозиція, яка шукатиме підтримки в неприхильних Ґорбачову партійних колах. Стрижнем тієї опозиції буде бюрократичний апарат, адміністраційні достойники, які бояться, що скінчиться їх безконтрольне урядування і збагачування, бо, як відомо, в СССР постала ціла каста „совбурів", совєтських буржуїв. Не відомо теж, який буде відгук у фабриках, бо Ґорбачов таврує лінивство і недбальство робітників, які ніколи не виконують приписаних п'ятирічкою норм. Але Ґорбачов міг сміливіше промовляти (три години!), бо на тому самому засіданні ЦК партії увів до Політбюра трьох нових своїх прихильників та виключив із ЦК КПСС колишнього першого секретаря ЦК Компартії Казахстану Д. Кунаєва, зваливши на нього вину за тамошні демонстрації, як теж недавно позбувся небезпечного противника маршала Сєрґея Соколова, використавши скандал, що молодий німецький сміливчак М. Руст приземлився безпечно і безкарно недалеко мурів Кремля.

Шукання виходу з поганої економічної ситуації в СССР шляхом реформ — це не новина. Адже не забувся ще НЕП — Нова Економічна Політика — Леніна, в якій дехто на Заході вбачав здійснення заповідей деяких західніх мрійників, що комунізм і капіталізм зустрінуться „наполовині дороги". НЕП збанкрутував і настала епоха сталінізму, опісля „відлига" Хрущова, потім знову поворот до сталінізму за Брежнєва. Але факт, що рік річно треба рятувати імперію від голоду масовим закупом зерна в капіталістичних країнах став наявним доказом банкрутства системи державної централізації продукції і розподілу.

Іван Солончак

ҐОРБАЧОВСЬКИЙ ЧАС І РЕФОРМИ

Можливі чи неможливі реформи в Совєтському Союзі, будуть вони там проводитися чи не будуть, вдасться це зробити Ґорбачову чи діло прийдеться відкласти до появи на політично-партійному віднокрузі когось із ще молодшої ґенерації партійних діячів, минше зв'язаних з минулим — отакі та тому подібні питання ставлять тисячі журналістів світової преси і сотні політологів-кремленологів.

Самого Ґорбачова початково одні оцінювали майже як комуністичного месію, інші — як керманича, що обмежується тільки пустою реторикою, відомою вже демагогією та деякими новими кличами, приправленими для смаку псевдодемократичними прянощами, призабутими в імперії від часів Хрущова.

Останнім часом переважає погляд, що Ґорбачов ніякий революціонер, а тільки поміркований реформатор, обмежений в реалізації своїх задумів обструкцією партійної верхівки, яка „свято" береже своїх політичних повновластей і матеріяльних інтересів, та ніколи і ні з ким не захоче ними добровільно поділитися.

Коли дискусія має бути змістовна, має привести дискутантів до окреслених висновків, то спершу повинен бути уточнений предмет суперечки. Очевидно, настільки, наскільки можна його уточнити. Як досі, для декого з дискутантів про Ґорбачова-реформатора реформою буде дозвіл на відкриття приватних перукарень чи малих ресторанчиків, або право вибору одного а двох партійних ставленників до сільради. Інші до реформ зачисляють якщо не принципіяльні суспільно-політичні переміни, то такі значущі перетворення, як наприклад, децентралізація управління промисловістю чи сільським господарством.

Про реформаторські можливості для Ґорбачова, які можна зарахувати до першої групи, найкраще висказалася Юлія Вознесенська у повісті „Зоря Чорнобиль", що вийшла в цьому році в Ню Йорку по-російськи. Героїня цієї повісті, дисидентка, каже своїм західньоевропейським приятелям таке: „В нас такий запас безгосподарности і безправ'я, що Ґорбачову легко вагладати на реформатора і ліберала: вистарчить дещо підправити одне і друге. Запасу стане на років двадцять-тридцять".

Інший погляд, бачення під іншим кутом, репрезентує Волтер Лакер у статті „Суперечки про тоталітаризм", поміщений в російському журналі „Страна і мир" (число 2 за 1987 р.). Він твердить: „Основні політичні реформи (або революційний здвиг) неможливі в совєтських умовах — принаймні в недалекому майбутньому. В тому відношенні Совєтський Союз становить покищо тоталітарну державу, що одначе зовсім не означає, як твердить Олександер Зінов'єв, що тоталітарний режим буде в СССР існувати вічно. Кожне історичне явище підлягає змінам. В непередбачених обставинах Совєтський Союз міг би — за кілька десятиліть — почати процес трансформації. Навіть в найближчому майбутньому не виключені в СССР запізнені економічні реформи. Легко можна собі уявити, що спротив влади невинним західнім впливам (інтелектуального або чисто зовнішнього характеру) припиниться.

Все таки немає підстав припускати, що впровадження економічних реформ чи поширення музики рок доведе до демократизації совєтської політики. Причина припинення культу особи і масових чисток... зводиться до того, що всі радикальні заходи виявилися не тільки непотрібними для зміцнення влади партійної ієрархії, але загрожували існуванню самої партії. Партійне керівництво не забуло, що Сталін ліквідував — в пропорційному відношенні — набагато більше комуністів, ніж інших совєтських громадян. Ні один здорово думаючий совєтський комуніст не мріє про повернення тих часів.

КПСС диспонує набагато більшою кількістю керівних кадрів ніж царський режим. До того в сучасних умовах стало набагато легше контролювати маси. Владі Кремля може загрожувати тільки розкол в самій верхівці.

При тверезій аналізі належить признати, що в СССР мільйони людей заінтересовані в збереженні існуючого суспільного порядку. Вони вчинять все залежне від них, щоб не допустити до розпаду режиму. Глибоко помиляються ті, які припускають, що невдоволення совєтського народу набере широких розмірів. Люди можуть ворчати і нарікати, але більшість совєтського населення навіть не є в стані уявити собі існування в країні іншого режиму".

Я навів оту дещо довгу цитату зумисне, бо вона в синтетично стислий спосіб характеризує погляд т. зв. політичних реалістів, формульовані, звичайно, більш розпливчасто, багатослівно. Трудно не погодитися з тим, що на сьогоднішній день за тими поглядами стоїть цілий ряд фактів, добре відомих всім, хто серйозно цікавиться совєтською проблематикою.

Від себе додам, що знаю людей, які вважають, що коли б в Совєтському Союзі були введені катіталістичні відносини, то невдовзі після того вибухла б там соціялістична революція, але на цей раз справжня соціялістична, всенародна. Очевидно, це неправда, але така, жартома сказана, оцінка в якійсь мірі характеризує людські постави щодо устроєвих змін і йде в унісон з такими оцінками, як вищенаведена.

Але совєтська імперія — це ребус з багатьма закарлюками, якого сьогодні неможливо відчитати.

Головне, ніхто, правду сказати, не знає, завдячуючи КҐБ, які є погляди різних верств суспільства, так серед росіян, як і серед неросійських народів, і яка буде еволюція тих поглядів щодо напрямку та швидкости; чи вистарчить сил та способів на пригальмовання критицизму в ситуації, коли не діють ідеологічно-пропаґандивні засоби, а поштовх до критики дає сама влада. Правда, інтенцією влади є і буде тільки критика поодиноких недоліків, фактів. Влада буде все робити, щоб критика поодиноких неґативних явищ завтра не вступила у вищу фазу — фазу узагальнень, а далі не переставилась на шукання і знаходження корінців теперішнього зла. Це вже була б для неї велика загроза.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дари „на Боже"

Пригадуєте собі, дорогі читачі, цей наш давній рідний вислів, який так часто уживали з великою пошаною та повагою на селах, та і в містах, про дари „на Боже"?

Під тим окресленням було все, що збирали на потреби церкви та її пастирів, як також все, що люди складали із власної непримушеної волі, коли відчували до того душевний потяг, або коли сподівалися тим здобути ласку Божу.

Чомусь цей вислів, який тепер доволі призабутий, постійно нам насувається на думку, як читаємо в пресі останніх тижнів статті та коментарі на тему скандалу в „родині" телевізійних євангелистів, що відомі під назвою ПТЛ („Хвалімо Господа").

Правда, порівняння тут не можна робити, бо це зовсім інша й нова форма релігії, яка використовує технологію, в цьому даному випадку — телевізію, щоб безпосередньо й вигідно для віруючих ширити таку віру серед широких мас. Але, як воно не було б, то все ж таки це релігія, а не безбожництво. Вона навчає віри в Бога, тільки, що її провідники, враз із тою вірою, уміють так впливати на психіку своїх слухачів, що ці слухачі готові для згаданих проповідників, як-не-як посередників до Бога, зробити все, чого ті бажають.

І тут саме можна подивляти щедрість, а рівночасно якусь прямо дитячу наївність тисяч людей, — багатих і бідних, — які з такою жертвенністю складають грошові дари „на Боже", насправді ж для вжитку проповідників.

Як саме використовувано мільйони долярів, зложених слухачами євангелистів, — знаємо тепер із засобів масової інформації дуже добре. Як відомо, лише в останньому році вірні зложили понад 100 мільйонів долярів на те, щоб головний проповідник ПТЛ Джім Беккер і його дружина жили в найбільш люксусовому й вибагливому приміщенні — палаці в Південній Кароляйні. Все це виявилося щойно тоді, як преса, телевізія і радіо подали інформації про неморальну поведінку Дж. Беккера, а його суперник, проповідник Джеррі Фалвелл це використав. І так розпочалася історія, яку з посмішкою називають американські журналісти „святою війною".

Ми не думаємо українських читачів втомлювати точнішим описом перебігу цієї „святої війни", — про неї вже досить пишуть і говорять на всіх друкованих сторінках і на хвилях радіо і телебачення. Але для нас цікавий однак психологічний момент такого підходу до релігії і такого неправдоподібно широкого відгуку жертводавців „на Боже". Чи наші теперішні складні життьові обставини, сила технології, небезпека нових недуг і радіяції каже людям повертатися до такого „первісного", — можна сказати, — відношення до релігії? Як інакше бо можна пояснити собі величезний відгук грошовими пожертвами для телевізійного проповідника, який „загрозив", що Бог забере його, якщо вірні не зложать впродовж тижня вісім мільйонів долярів?

І застановляє ще також дивний факт, що не лише прихильники ПТЛ, але й інших релігій готові до великих особистих жертв тоді, коли Католицька Церква має тепер щораз менше таких беззастережних жертводавців „на Боже", а Ватикан, як відомо, стоїть у великих боргах.

Знаємо, що в українських церквах і гріш „на Боже" тепер не великий, і число вірних меншає. Чи не причина тут у психологічному підході? А може, чи не надто багато говориться у нас про потребу давати „на Боже", а замало про доброго Бога, який усім однаково допомагає?

О—КА

Роман С. Голіят

„БАЗАР" — ІСТОРІЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ

Перечитуємо місячник „Базар" „для справ промислу, торгівлі й просвіти", який видавала книгарня „Січовий Базар" при 34 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку в роках 1920-1923.

Мирон Сурмач, старший, загально знаний в З'єднаних Стейтах Америки як власник книгарні „Сурма" в Ню Йорку й досвідчений пасічник, про якого багато разів писала американська преса, головно тоді, коли треба було зловити в Брукліні рій, який обляг телефонічний стовп. Сьогодні запізнаємо читачів „Свободи" з ілюстрованим місячником „Базар", який видавав Мирон Сурмач.

Там читаємо: „Щоб зробити 'Базар' почитним і популярним часописом, видавництво запросило до співучасти в редакції журналістичні сили, між іншими Богдана Лепкого, котрого фотографію з життєписсю містимо в цьому числі" („Базар", ч. 2 стор. 11, 1920 р.).

Цей місячник коштував тоді 10 центів, а річна передплата один доляр. Зміст кожного числа збагачували статті відомого письменника і мовознавця проф. Богдана Лепкого. В числах за роки 1920-21 знаходимо такі його статті: „Про перші друкарні на Україні", „Великий Гетьман Богдан Зеновій Хмельницький", „Про батька відродженої української літератури — Івана Котляревського", „Михайло Драгоманів" (він помер у силі віку на 54 році життя, здалека від рідного краю на руках рідні та доброго зятя, професора й пізнішого болгарського міністра Шішманова. Лежить на софійському цвинтарі, чекаючи того великого моменту, коли народ перевезе його у рідний край, на вільну й незалежну Україну. Це буде одинока гідна заплата великому покійникові за його неоцінену працю), „Тарас Шевченко в 60 роковини його смерти", „Іван Франко" й „Промова Івана Франка у відповідь на привіти в часі 25літнього ювілею у Львові", „Про українського гетьмана Івана Мазепу" та інші.

У тому журналі знаходимо список і адреси української преси, яка виходила в Німеччині, Австрії, Львові, Канаді й ЗСА. У 1921 році на терені ЗСА ми мали такі часописи: „Америка", „Базар", „Молот", „Народна Воля", „Народне Слово", „Нове Життя", „Оса", „Свобода" і „Українські Щоденні Вісти".

На сторінках „Базару" подані адреси українських підприємств у ЗСА. Редакція журналу стверджує, що в самому Ню Йорку є забагато різних українських підприємств, і тому не може всіх нараз подати. Тим разом вона подає долину міста, „давн тавн". Другим разом подасть гору міста, „ап тавн", і Бруклин. Там читаємо, що Антін Жубрид є власником фабрики в Джерзі Сити, яка виробляє самограючі колибачі, гойданки, кріселька і колиски. Переважно це вироби для дітей, що в Америці має великий попит. Антін Жубрид є власником десятьох патентів-винаходів. Своїх уділовців він поставив до праці.

У редакційних статтях „Базару" читаємо, що найбільш корисним зайняттям у світі є торгівля. На один мільйон українців у ЗСА повинно бути щонайменше 10,000 торгівців. „А скільки ми їх маємо? Наша іміграція виплачує кожного року мільйони долярів американським, жидівським, польським, німецьким і іншим торгівцям. Чи не ліпше, щоб ті гроші переходили в наші власні підприємства? Хто працює у фабриці, той в теперішній системі є невільником рабом".

„Базар" повчав українських імігрантів, як стати громадянином ЗСА та добрим бизнесменом, інформував читачів про українських підприємців на терені ЗСА, подавав списки українських книжок, які отримував з Европи, а одночасно, реклямував свій товар, який мала крамниця „Січовий Базар".

Наші наукові установи повинні подбати, щоб ті вартісні старі видання, які в неупорядкованому стані знаходяться в помешканні 94-річного Мирона Сурмача, знайшли належне місце в наших архівах. Дослідники минулого знайдуть у тих виданнях історію нашого поселення в ЗСА.

У Львові дещо легше...

(З приватного листа зі Львова до нашого кореспондента)

„У нас стало жити дещо цікавіше. З уваги на „ґласність" появляються цікаві критичні матеріяли у пресі, гострі сигнали на господарність і всякі інші недоліки. Ми, назагал, оптимісти і віримо, що перебудова на всіх фронтах веде до кращого.

В культурному житті були цікаві події: в березні були дві наукові конференції; одна присвячена вивченню творчости С. Людкевича, а друга до 100-річчя смерти композитора і вченого музикознавця П.Т. Сокальського. В квітні вшанували великим концертом пам'ять Філярета Колесси (помер 1947 року). У Львові є музичне училище його імені. В основному виступали його студенти і педагоги. Капеля „Трембіта" давала великий концерт з творів Козака, який бідолаха не міг бути на тому концерті, бо має сильний склероз, його зір відказав і ще зломив ногу. Вчора (4-го червня) закінчився у нас дводенний симпозіюм присвячений 150-річчю появи „Русалки Дністрової". Було багато гостей з цілого Союзу, а навіть із інших соцкраїн. Були цікаві доповіді і виступи.

Вчора мала я велике вдоволення від „Запорожця за Дунаєм". Бачила його десятки разів і за кожним разом переконуюсь яка це добра музика і неперевершена опера. До того були добрі виконавці. Одарку співала наша наймолодша лавреатка міжнародного конкурсу ім. Марії Калляс в Атенах — Наталія Дацько. У вівторок піду на концерт „Бояна", самодіяльної хорової капелі працівників зв'язку. Ним керує вже 40 років мій колега з Коломиї і по роботі в консерваторії — Генко Вахняк".

Володимир Жила

ПОШУКИ НОВИХ ШЛЯХІВ

III.

Духова краса й велич віри тут очевидні, але бувають і сумніви, що підповзають і ранять душу народу. Тон поеми урівноважений і спокійний, не зважаючи на їдкий біль з приводу знищення й розлуки:

„Спини
Покоси смертної коси. Пречистая верни
Його для мене і дітей! Верни, верни, верни!"

Дуже часто в центрі уваги поета — слово, його рідна мова. Він її любить і вона для нього не просто матеріял, з якого він ліпить свої твори, а „скарб душі, розуму і волі" щось „наче нектар Божий чародійний". Його мова бринить, відтворює цілу гаму звуків, творить мелодію, що викликає і подив, і зачарування:

Моя ти мово! Скарбе мій коханий!
З тобою я живу, думки мої мережу
На струнах арф твоїх принадних і рясних.
(„Рідна мова")

Муза Ящуна в цій збірці — в помітному вияві свого всесилля. Його мистецькі зображення ясні й промовисті. Вони відображають його ідеалістичний реалізм в усуціленні з неоромантичними мотивами. У нього багато радости життя, яку він розуміє по своєму. Він уміє органічно поєднати в собі гнів і ніжність, розум і почуття, його сила в кровних зв'язках з народом, якого він частка й виразник його прагнень. Його думка найкраще втілилась у вірші „Він квіти мистецькі ростив для народу":

Він квіти мистецькі ростив для народу,
Плекав їх під сонцем своєї душі,
Їх запах вдихають в погоду й негоду
Верхи і низи, і лани, й комиші.

Його для народу багате ґуцвіття —
Народна і людська краса на століття.

Вірш, до речі, присвячений Богданові Лепкому, винятковому лірикові, поезія якого сповнена громадянського патосу й патріотичних почуттів.

У своїх багатьох віршах із загальнолюдською тематикою поет розглядає людину як мікрокосм, у якому існують елементи добра й зла, гарного й поганого, з перевагою одних чи інших у залежності від розуму й волі самої людини. У віршах-присвятах елементи релігійно-філософський і національний об'єднуються в одну цілість. Помітна широка ерудиція поета, що дозволяє йому використати багаті образні й емоційні засоби рідної мови, збагатити їх глибокими думками з метою зробити поезію дохідливою і зрозумілою для широких кіл народу.

У збірнику включено також 57 перекладів слов'янських і неслов'янських авторів, близьких перекладачеві ідейно-тематичним змістом, але в більшості різних духом, патосом і мистецькими спроможностями своєї творчости. В перекладах, з якими я мав можливість ближче ознайомитися, збережено ритм оригіналів, віршовий розмір, дотримано характер римування та найголовніше — не втрачено суттєвих елементів змісту й стилістичних особливостей першотвору.

Яскравою ілюстрацією доброго перекладу можна вважати вірш Янки Купали (1882-1942) „Пам'яті Тараса Шевченка", що добре відтворює дух першотвору та його ідейно мистецьку своєрідність. Переклад читається і сприймається природно, вільно:

До нас твоє слово також долітало;
Ми слухали пильно, що скаже сусід.
В віночок твоєї великої слави
Прийми наш листок — білоруський привіт!

У Василя Ящуна немає якоїсь спеціяльної вишуканости по лінії сучасного модернізму, проте в його віршах знаходимо багатство добрих стилістичних засобів, як наприклад, персоніфікації, алегорії, метафори, порівняння, алітерації, епітети тощо. Так, основа вірша „Слова-вінки" будується на п'ятьох поставлених епітетах-тезах:

Є слова звичайні,
Прості й життєдайні;
Є слова крилаті
Й слова вузькуваті.

Епітети зведені в окрему семантичну й конструктивну систему ґрадацій-атрибутів, що кожен наступний втілює окрему важливу рису слова, а разом вони складають картину його чуттєво-емоційної функції, що апелює до людського розуму. Вірш кінчається ланкою епітетів, створюючи велике силове поле, що моделює структуру цілого:

Велична і славна,
Сумна і страждальна,
Багата та бідна,
Жива і промінна,
Розп'ята й нетлінна
Моя Україна!

Ці епітети взаємно себе доповнюють у першій, другій і четвертій строфах, творячи контраст у третій і п'ятій. Таке використання епітетів збільшує експресивну навантаженість вірша, в якому слова, крім свого основного змісту,

(Закінчення на стор. 3)

В полоні...

(Закінчення зі стор. 1)

але серце у них чудове, віра в Бога глибока, а любов до всього, що українське — безмежна"..

Наші гості розповідають про переповнені молоддю церкви, про дітей що милями мандрували пішком, після цілоденної праці у полі, щоб вечером взяти участь у науці народних танців. Вони порівнювали їхню пильність і жажду культури до частої байдужности нашої молоді із північноамериканського континенту і цю невимовну вдячність, яку ці діти старалися показати своїм учителькам за те, що вони приїхали, що привезли матеріял на народні строї і що вивчали їх українських народних танців.

Група з 180 курсантів у віці від 10 до 30 років були пильними учнями, а між ними були українці з трьох провінцій в Бразилії, з Парагваю і Арґентини, та можна б було мати їх ще більше коли б на це дозволив час і обставини. Обидві учительки вияснюють, що промотором їхньої поїздки був незрівняний о. Василь Цимбалістий і „катехитки", які виконують в Бразилії велику виховну і національну роботу серед тамошнього українського населення. Вони перебували саме в інтернаті катехиток і там навчали, користаючи із вакаційного часу і помочі учительок.

Як вдячні були усі ці люди за приїзд, за науку, за вщеплення у молоді любови і зрозуміння справжнього українського народного мистецтва, — розповідають наші гості з особливим зворушенням, коли на прощання усі молоді курсанти зробили своїм учителькам серенаду під вікнами їхніх кімнат і подарували їм дві вишиті сорочки, на яких кожна і кожний з курсантів вшили своїх декілька, принайменше стібів. Важке отже було пращання і для одних і для других, а наші мисткині запевняють нас, що „мусять" туди ще повернутися.

На разі перед ними повне праці літо. На початку його курс для заавансованих вже у танцювальному мистецтві „старших" на „Верховині", в якому беруть участь також старші учні з Бразилії, щоб відтак могти продовжати започатковану нашою примабалериною працю. Цей курс получений із кінцевим виступом на „Верховині" в часі щорічного фестивалю, що має вже свою традицію. А на курсі плянується також, — маючи до помочі такі сили, як примабалерину Валентину Переяславець, Петра Павлишина, Віктора Степового, — підготову до програми, що запляновано на відзначування 1000-річчя Хрищення України.

Після інтенсивного курсу на „Верховині" розпічнуться курси народного танцю на Союзівці, призначені для молоді юнацького віку,а у серпні знова на „Верховині" для молодших.

Коли ми просто не встигаємо слідкувати за цією так повною вичерпною програмою, яку добровільно взяла на себе Рома Прийма-Богачевська у своєму невсипущому бажанні передати українське танцювальне мистецтво молодому поколінню, лише на короткі літні місяці, вона на переміну із дочкою вичисляє ще й виступи своєї танцювальної групи „Сизокрилі", яка є її гордістю і гідним репрезентантом чистого нескривленого українського народного мистецтва. А тут і виступ на фестивалі в Ню Джерзі, що як нам вже відомо був найкращою точкою мистецької програми, і виступ на фестивалі у Філядельфії, вже в найближчому часі, і у місяці серпні на Союзівці.

Де б не виступали „Сизокрилі"— приносять вони своїй учительці гордість і успіх. Цих вісім пар молодих танцюристів це ті, як вона каже, що будуть продовжувати її працю у майбутньому, це вірні її учні, це її діти, які дають зі себе все найкраще, як одержима танковим мистецтвом їхня учителька. Але у цілому щирому захопленні, в тому місці нашої розмови, у Роми Прийми-Богачевської чуємо вперше нотку тихого жалю, що наша спільнота тут не доцінює її праці, що ніколи досі за довгі роки ані вона, ані її танцювальні групи не мали меценатів, не мали тієї моральної і матеріяльної помочі, яка так потрібна у кожній творчій мистецькій праці. Тут справа і строїв, і приміщення, і видання української народної реґіональної музики на платівках чи стрічках, що облекшило б і збагатило б танцювальний репертуар.

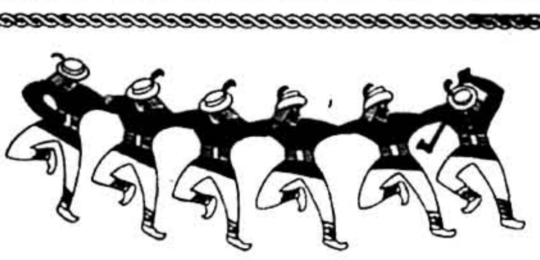
Справді, дивне воно, що велика праця, яку постійно виконує Рома Прийма-Богачевська, не може знайти таких меценатів, як інші українські інституції, що стараються зберегти українське народне мистецтво. Нам пригадуються численні вже імпрези на такі цілі, збірки, пів-приватні прийняття поодиноких багатих осіб і насувається питання, чому такого щастя не має ця ділянка.

А може, може, саме в тому літньому переповненому працею сезоні, знайдеться хтось, хто простягне руку допомоги і в тому напрямі?

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

З НАГОДИ ЗУСТРІЧІ АБІТУРІЄНТІВ ҐІМНАЗІЇ МЮНХЕН-КАРСФЕЛЬД
(яка відбулася в днях 27-28 червня ц. р.)
пересилаємо на потреби СКВУ 200.00 дол.
УЧАСНИКИ ЗУСТРІЧІ

12-ий ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
відбудеться
17-18-19 ЛИПНЯ 1987 року
на
на оселі УБС „ВЕРХОВИНА"
в Ґлен Спей, Н. Й.
Мистецькі програми:
в П'ЯТНИЦЮ 7:15 веч.
в СУБОТУ 2:15 по пол. і 7:15 веч.
в НЕДІЛЮ 2:15 по полудні
Виступатимуть:
Танцювальний ансамбль „ЧАЙКА"
Танцювальна Школа Роми Прийми-Богачевської
Хорові ансамблі „ПРОМІНЬ" та „ЯСМИН"
Соліст — Богдан Андрусишин
„БУЛАВА"
Забави:
в п'ятницю 9:30 веч. грає оркестра „БУРЯ"
в суботу 9:30 веч. — грають оркестри „БУРЯ" „БЕРКУТ", „ДУНАЙ"
На площі:
мистецькі виставки, кіоски з харчами та напитками

Відбулась шоста Шекспірівська сесія

Гамілтон, Онт. — До 30-річчя свого існування, Українське Шекспірівське Товарство влаштувало шосту шекспірівську сесію, що відбулася тут 29-го травня ц.р., в межах річної зустрічі Канадського Товариства Славістів на кемпусі Мекмастерського університету в Гамілтоні. Були прочитані наукові доповіді: „Комічне та комічні структури в пізніх трагедіях Шекспіра" д-ра Ірини Макарик, професора Оттавського університету та „Шекспір і Шевченко" д-ра Петра Одарченка з Вашінґтону. (Другу доповідь неприсутнього доповідача зреферував голова сесії д-р Яр Славутич, теперішній голова УШТ).

Після дискусії на теми доповідей, мґр Орест Павлів прочитав два Шекспірові сонети в перекладі Святослава Гординського, а Я. Славутич — два сонети в перекладі Олега Зуєвського та уривок із поеми „Прилюбний мандрівник" у своєму перекладі. На закінчення сесії присутні шекспірівці, яких було 22 особи, набували щойно отриманий із друкарні літературно-науковий збірник „Українська Шекспіріяна на Заході", складений із досліджень, перекладів українською мовою та бібліографії української шекспіріяни поза Україною Опісля голова УШТ повідомив, що Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук надала поетові Олегові Зуєвському звання Лавреата на 1987 рік, відзначаючи його мистецькі переклади Шекспірових творів, як також його власну творчість.

При цій нагоді управа УШТ просить українських шекспірівців, розсіяних по всьому світі, надсилати нові дослідження й переклади до плянованого другого збірника, що має вийти у світ правдоподібно наступного року. Матеріяли слати на адресу: Slavuta Publishers 72 Westbrook Drive, Edmonton, Canada T6J 2E1.

У ВИСЛІДІ ЗУДАРУ страйкуючих робітників з поліцією у Сальвадорі, 22 особи були поранені, в тому числі також сім поліціянтів, на яких накинулась товпа робітників з палицями, камінням, пляшками та іншими твердими предметами. Поліція, не маючи іншого виходу, відкрила вогонь гострими набоями, спочатку в повітря, а потім у деяких небезпечних ворохобників. Речник крайової профспілки заявив закордонним кореспондентам, що 15 робітників були тяжко поранені і, що профспілка домагатиметься вияснення від самого президента Хозе Наполеона Дуарте, а якщо винні не будуть покарані, профспілка закликатиме до генерального страйку робітників усіх галузей. Представники профспілки твердять, що поліційні старшини, які відповідали за охорону, стратили котролю і в останній хвилині рятували своє життя гострими набоями. Представник уряду заявив кореспондентам, що після переведення докладного слідства, винні за цей неприємний й трагічний випадок будуть покарані.

УРЯД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ наказав звільнити додаткових 357 політичних в'язнів. Багато звільнених в'язнів, маршуючи через в'язничну браму на вулиці міста, скандували гасло: „Геть з військовою диктатурою!", „Хай живе демократична система!" та інші. Від часу переговорів уряду президента Чан Ду Гвана з лідерами опозиції і згода урядової партії на відбуття демократичних парляментарних виборів, включно з вибором президента у безпосередньому голосуванні, уряд звільнив понад 600 політичних в'язнів. Речники уряду заявили, що в тюрмах перебувало 1,100 політичних в'язнів; опозиція твердить, що покараних було значно більше.

БОРОТЬБА МІЖ ПЛЕМЕНАМИ гінду і сікхами в Індії триває далі. Пресові аґентства інформують, що гіндуси, користуючись упривілейованим становищем в країні, повели широко закроєну атаку на плем'я сікхів. Товпи молодих гіндусів зупиняють поїзди, автобуси, приватні автомобілі, човни тощо, витягають з них сікхів і вбивають на місці ножами. Виглядає, кажуть закордонні спостерігачі і кореспонденти, що центральний уряд прем'єр-міністра Раджіва Ганді не може дати собі ради з міжплеменною війною, або не хоче зумисно вмішуватись до цієї боротьби, послабляючи таким чином сікхів, які, як відомо, домагаються самостійности і створеннкя окремої для них держави. Досі, згідно з інформаціями аґентств, загинуло в Індії кілька тисяч сікхів, які терплять також від поліції і армії, яка вважає їх ненадійним елементом, заколотниками, вбивцями тощо. Не зважаючи на це, що уряд заборонив всякі великі імпрези в Ню Делі й інших містах, з метою обмежити рухи терористів, зудари між названими племенами продовжуються далі.

МАДЯРЩИНА НАМАГАЄТЬСЯ встановити дипломатичні зв'язки з Ізраїлем і це, в опінії політичних спостерігачів, є перший крок комуно-московської імперії в напрямі відпруження ситуації на дипломтичному відтинку. Тому, що Ізраїль вже віддавна старається про відновлення дипломатичних зв'язків з Москвою, СССР, як виглядає, посилає наперед своїх сателітів і залишає за собою можливість відвороту, якщоб ситуація на Близькому Сході змінилася, або, якщоб там розпочалася нова льокальна війна з участю Ізраїля й арабських країн, які є головними „клієнтами" СССР і з яких вона випомповує мільйони долярів готівкою і в натурі, тобто доставою оливної ропи. Дипломатична співпраця на нижчому рівні існує вже між Ізраїлем і Польщею. Покищо міністерство закордонних справ Мадярщини заперечило, що між Мадярщиною й Ізраїлем вже ведуться переговори в тій справі.

Пошуки...

(Закінчення зі ст. 2)

створюють характерну тональність, диференціюючи поняття та образи.

В основному вірші поета, між якими є теж 16 гарних сонетів, написані у формі традиційних ритмічних римованих строф з різноскладовими стопами, серед яких частіше виступають дактилі, ямби, амфібрахії та анапести. Мова поета нормативна, багата й добірна. Знаходимо також чимало новотворів, напр.: шовколиста (липа), злотострунні (тони), темнохмар'я, змієвидні (блиски), тиходійно, чорнокрильна (ніч), тепловійний (усміх), льодозмійки, плодорости, лихоспливи, чортокрилля, гаслодань, пановито, холоднолеза (журба), трудовтіха, вабноосвіжна (задума), блідолистий (звій), сяйновидове (квіття), доброфоб і інш. Діялектизми зустрічаються рідко. Вони служать для експресії, вужче для типізації мови персонажів.

У збірці „З нив і доріг життя" В. Ящун виступає як національний поет з універсально-ідеалістичним світоглядом, з визнанням примату духа над матерією. Біль українського села і міста — це його біль, а страждання, висловлені народом — це його страждання. Звідси сила і наснага його слова. Збірка в цілому — цінний здобуток української літератури в розсіянні, вона знайде свого вдячного читача. Книжку можна замовити: Prof. Wasyl Jaszczun, 1415 N. Euclid Ave. Pittsburgh, Pa. 15206, U.S.A.

ЩАСЛИВОГО 75-ЛІТТЯ
УРОДИН
(17-го ЛИПНЯ 1912 р.)
д-ра АНДРІЯ ТУРЧИНА
Bloomington, In. (812) 336-3989
МНОГАЯ, МНОГАЯ ЛІТА!!!

Св. п. д-ра Юрія О. Ренера нема між нами вже 10 років

Час пролітає швидко, і просто не хочеться вірити, що вже проминуло повних 10 років і кілька місяців з дня відходу з цього світу визначного, хоч і дуже молодого,лікаря-психіятра, дійсного гуманіста й громадянина св. п. д-ра Юрія Осипа Ренера. За коротке своє життя він встиг заслужити собі особливої шани — визнання від усіх пацієнтів та їхніх родин у загальноамериканському середовищі, і ці вдячні українському лікареві-психіятрові люди побажали назвати його ім'ям свій шпиталь.

Св. п. д-р Юрій Осип Ренер

Св. п. Юрій народився в Ярославі, в Галичині, 8-го серпня 1940 року. Це вже була „своєрідна еміґрація", бо родина його, що походила зі Станиславова, звідти вийшла на вигнання, рятуючись від большевиків. Після блукання по Західній Европі родині Ренерів пощастило виїхати до Арґентини, де в Буенос Айресі малий Юрко Осип скінчив з відзначенням і народну школу і гімназію, щоб уже 16-літнім юнаком переїхати з батьками й молодшим братом Андрієм до Ню Йорку, де здав іспит до коледжу студіювати політехніку. Проте доля вирішила інакше — йому простелився шлях на студії до Мадриду в Еспанії.

Ще проживаючи в Буенос Айресі, дуже добрий учень Юрко мав нагоду дістатись на список здібних українців-студентів, що їм оплачувався і гуртожиток і навчання в Мадриді. Все це завдяки старанням Архиєпископа Івана Бучка, Владики й Добродія усіх скитальців. Це Владика, відвідуючи тоді президента Арґентини Хуана Перона, дістав запевнення, що українські талановиті до науки юнаки матимуть від нього, президента, всю фінансову підтримку, яка буде потрібною. Так само в Еспанії дав Франсіско Франко українським студентам гуртожиток та інші для науки полегші, і цієї нагоди не слід було св. п. Юрієві упустити.

Після семи років наполегливих студій медицини св. п. Юрій Осип Ренер здобув диплом лікаря і докторат із медицини з відзначенням.

Студіюючи, Юрій цікавився також іншими ділянками юнацьких зацікавлень: він пластував і дуже любив гру в копаного м'яча, граючи на обороні в українсько-американській футбольній спортовій дружині в той час, коли проживав у ЗСА, якраз у цій дружині, що здобула мистецтво світу. Перебуваючи на студіях в Еспанії, Юрій пізнав добре країну, яка для нього й інших українських студентів, що там перебували, була дуже доброю. Зацікавився він теж еспанською мовою і, хоч нострифікував свій мадридський медичний диплом у Ню Йорку в 1972 році, він залюбки працював у еспаномовній країні — Гондурасі; на це склалися і інші причини. Св. п. Юрій одружився з панною із Годурасу Даліс Сандоваль, філологом-еспанкою, з якою познайомився на прогулянці в Парижі. Обоє вони цікавилися германістикою, не раз відвідуючи Німеччину. Даліс Сандоваль-Ренер — донька президента Верховного Суду в Гондурасі, бажала мешкати з чоловіком у рідному їй Гондурасі, і д-р Юрій Осип і тут здобув славу великого гуманіста, лікуючи пацієнтів-дітей, які дуже його любили, часто-густо без лікарської винагороди.

Незабаром Ренери вирішили виїхати до родини в ЗСА, і наш лікар дістав працю психіятра дитячих недуг в Гейнсвілі на Фльориді, де щасливому молодому подружжю народилося двоє чарівних дітей, син Мирослав, йому тепер 14 років, та доня — Таня, якій тепер є 11 років.

Не довго тривало спокійне життя молодого лікаря. По кількох роках жертвенної праці св. п. д-р Юрій сам захворів на лімфатичного рака і помер 12-го жовтня 1976 року. Американці, які шанували нашого молодого українського лікаря, збудували в честь його заслуг шпиталь і назвали його „Доктор Джордж Реннер Гавз". Св п. Ю. О. Ренер був відомий на Фльориді як український амбасадор; для свого довкілля він був любим „доктором Юрком", носив завжди вишивану сорочку і відносився до всіх працівників шпиталю дуже зичливо і особливо лагідно й уважно ставився до хворих.

Передчасна смерть любленого лікаря потрясла усіма тими, що його знали, а таких було багато.

Св. п. Юрій Осип народився у відомій українській патріотичній родині Володимира і Юлії Ренерів, які проживають тепер в Кергонксоні, Н. Й. Володимир Ренер — відомий автор історичної праці „Колиска культури людства" і численних критичних статтей і есеїв на теми історії України. Брат св. п. д-ра Юрія, проф. д-р Андрій Ігор Ренер — лікар, хірург- професор кардіо-васкулярних недуг, успішно веде свою власну хірургічну канцелярію вже три роки у Лос Анджелесі, в Каліфорнії.

Р.Р. і Л.В.

У ТРИРІЧЧЯ СУМНОЇ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧОЇ РІЧНИЦІ СМЕРТИ НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ

св. п.

ЛЮДМИЛИ АНТОНОВНИ СЕРДЮК

буде відправлена

ПАНАХИДА

дня 15-го ЛИПНЯ 1987 р.
о год. 5-ій по полудні

в Українській Православній церкві св. Юрія Переможця

при 893 Ярдвіл, Аллентовн Рд., Ярдвіл, Н. Дж.

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

РОДИНА

СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ в Південній Кореї приготовляються до „мирного" протесту для вшанування тих колег, які загинули під час масових демонстрацій, або коротко після цього в наслідок поранення. Такі демонстрації мали б відбутися в кожному більшому скупченні країни. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що студентські організації не послухали поради лідерів опозиції до президента Чан Ду Гвана, які дораджували їм не створювати тепер напруги і не провокувати уряд, який властиво погодився на усі вимоги опозиції, тобто на зміну конституції, відбуття вільних виборів і вибір президента в безпосередньому загальному голосуванні, замість електорату. Студенти називають свою мирну демонстрацію, до якої вони інтенсивно підготовляються, „всенародним похороном".

В глибокій жалобі повідомляємо всіх Приятелів та Знайомих, що в четвер, 25-го червня 1987 р. в Ґарден Ґров, Каліфорнія відійшла у Вічність

бл. п.

МАРІЯ ІВАНІВНА ЯРЕМЕНКО

діവоче Іванова-Осинська

народилась в м. Новоград-Волинську в 1894 р.
Випускниця графа Блудова, Жіночого Училища в Острозі, Волинь. Вчителька математики в школах України.

В журбі і пошані:

Син — ІГОР з дружиною ОЛЕНОЮ
Внучка — ВІКТОРІЯ з чоловіком ОЛЕСЕМ КОРОЛЬ
Внучка — НАТАЛКА

ПОДЯКА

Дня 29-го січня 1987 року з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий і Незабутній ЧОЛОВІК І БАТЬКО

бл. п.

Д-р МИРОСЛАВ ЧАПОВСЬКИЙ

Цією дорогою хочемо скласти щиру подяку всім нашим Дорогим Рідним, Приятелям і Знайомим за вислови співчуття, молитви, участь у похоронних відправах, пожертви на Служби Божі, квіти, пожертви на українські організації і на Стипендійний Фонд ім. Мирослава Чаповського при університеті в Ороно, Мейн.

Особливу подяку складаємо Всечеснішим отцям о. протоієреєві Несторові Ковалеві пароховві української православної церкви св. Михаїла в Скрентоні. Па. за похоронні відправи і надзвичайну моральну підтримку, яку ми одержали в ці тяжкі дні від пана отця і його дружини Тамари. Сердечно дякуємо о. Б. Левицькому пароховві української католицької церкви в Мек Аду, Па. за співучасть у відправі Парастасу та о. протоієреєві Е. Нарушевичеві пароховві української православної церкви св. Марії в Геркімер, Н. Й. за співучасть у похоронних відправах у Баунд Бруку, Н. Дж.

Сердечно дякуємо всім, що прибули на похоронні відправи, щоб засвідчити любов і пошану до покійного, як також тим, що листовно або телефонічно висловили нам співчуття у нашій великій втраті.

Складаємо нашу щиру подяку за зворушливі прощальні промови та за вислови співчуття на панахиді і на похороні Вельмишановним о. Несторові Ковалеві, о. Богданові Левицькому, о. Євгенові Нарушевичеві, Іванові Олексинові — голові Українського Братського Союзу, В. Зулякові приятелеві по шкільній лавці, Е. Попілеві — фінансовому секретареві УБС, д-рові З. Городиському довголітньому другові, який подав цілу творчу біографію покійного, д-рові І. Коровицькому, який промовляв від НТШа, Брониславі Скорупській — від Головної Управи УЗХ, дир. Р. Крупці — від УАКРади, В. Процикові — від Світової Координаційної Ради ІСНО, С. Селешкові від оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, сусідові приятелеві John Burke, Dr Mal McKnight — US Forestry Service Washington, D.C., D-r B. Blum — Project Leader Forest Service University of Maine and Dr L. Safford — Forest Service N.H.

Глибоко вдячні за написані спомини та некрологи про мого Покійного Чоловіка в пресі: „Народна Воля", „Свобода", „Новий Шлях", „Українське Слово", „Forum", „Самостійна Україна" і „Бюлетень УЗХ", д-рові З. Городиському, Б. Скорупській, інж. Константинові Ґоздава - Дидинському і Ярославові Пронько.

Щиросердечно дякуємо всім нашим добрим Друзям за несення домовини.

Не можливо перечислити кожного по імені, але не можу не згадати моєї довголітньої, найдорожчої і найближчої приятельки Бронислави Скорупської, яка в ці тяжкі хвилини перебрала на свої руки багато моїх обов'язків, яка дуже зворушливо і ніжно попрощала мого найдорожчого Чоловіка, яка на похоронних відправах зайнялась нашими англомовними приятелями, а найголовніше підтримала і підтримує мене духово в цей тяжкий час мого життя. Моя подяка теж, на жаль уже сьогодні покійному д-р П. Стерчові — голові Центральної Управи ОДВУ.

У пам'ять Покійного замість квітів на свіжу могилу зложили пожертви:

ОДВУ — $500.00, Зенон Михалевський — 160.00, Степан Селешко — $125.00.

По $100.00 — д-р Марія Балтарович, Сергій Дерев'янко, О. Є. Нарушевич, д-р Л. Саффорд.

М. і А. Протинюк — $75.00, І. і Ю. Тащук — $70.00, С. і Т. Сливка — $60.00.

По $50.00 — Ф. і О. Гарріс, Галина Костюшко, Г. і С. Максимюк, Т. і М. Музичка, А. і О. Словік, д-р П. Стерчо, П. Саляк, М. Тарас, д-р Богдан Шибунчак, УБС Відділ ч. 25, УЗХ Відділ ч. 5.

По $40.00 — П. Кіра, НТША, М. Хомин.

Я. Пронько — $35.00.

По $30.00 — П. Ґенґало, С. і А. Джет, Д. Кузик, Володимир Процик, М. Середович, О. Серна, Ю. і Л. Стицина, І. і О. Ящишин.

По $25.00 — П. Байбак, Т. Бак-Бойчук, М. і Л. Белендюк, д-р Б. Гнатюк, А. Гелетканич, Р. Данилюк, М. Кривий, о. Нестор Коваль, В. Малік, В. Марущак, Е. Попіль, М. Родітський, Е. Романюк, М. Турецький, І. Свістель, П. Стицина, А. Стратієнко, О. Суховерський, А. Фалько, Центральна Управа УЗХ.

По $20.00 — М. і М. Бойчук, І. Бога, Л. Бучило, А. Дністрян, С. Коваль, Е. Каратницький, Л. Коленський, Р. Крупка, Р. Куделя, П. Лещишин, С. Мілян, М. Нечай, С. Новаківський, І. Олексин, В. Паньків, А. Попчук, Т. і В. Сендзік, В. Сердюк, Б. Скорупська, В. Ревюк, І. Рихвицький, Л. Шморгай.

По $15.00 — Р. Дяків, В. Зуляк, І. Родітський.

По $10.00 — Е. Валло, Л. і С. Веремієнко, В. Вербовський, М. Голець, С. і А. Іванів, П. Клюк, Я. Петрин, М. Славич, Українське Літературне Товариство в Вілкс-Беррі, Па..

По $5 00 — О. Ганас, П. Довбачук, Я. Жмуркевич, І. Медяник.

Приятелі і Знайомі (американці в Моунтентон і в Мейні) — $1.015 00.

До вище поданих пожертв долучуємо пожертву від родини:

На Стипендійний Фонд ім. Мирослава Чаповського при Університеті в Ороно, Мейн	$2.000.00
На оселю ім. О. Ольжича в Лігайтоні	300.00
На українську православну церкву св. Михаїла в Скрентоні, Па.	200.00
На ОДВУ	200.00
На Дослідчу Фундацію ім. О. Ольжича	100.00
На Визвольний Фонд при ОДВУ	100.00.

217-ий Відділ УНС вшанував піонерів союзовців

В неділю, 7-го червня 1987 року, у приміщенні школи св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., відбувся святочний обід для вшанування піонерів першого поселення, спеціяльно основників Братства св. Йосафата — рочестерського 217-го Відділу УНСоюзу.

Святочну програму відкрив предсідник Відділу Стефан Васьків і передав дальше ведення Ірині Руснак, заступниці секретаря Відділу. У вступному слові І. Руснак висловила великий жаль, що ми всі занедбали наших піонерів, тих, які поставили основи для нашої Церкви і громади. Спеціяльно вона привітала дружину основника Братства Івана Пастушина, 96-літню Агафію Пастушин. Ця енергійна жінка була активною в громаді від самих початків у дев'ятьсотих роках. Вона була основницею 6-го Відділу Союзу Українок Америки, довголітньою секретаркою і головою. Вона жертовно допомагала біженцям в Европі, організуючи пакування і висилання пачок і опісля дбайливо опікувалася тими, які приїхали до Рочестеру по 2-ій світовій війні.

Головну промову виголосив мгр Мирон Руснак, який ще в п'ятдесятих роках відвідував наших піонерів, щоб зібрати матеріяли до історії церкви св. Йосафата. Промовець згадав померлих основників Братства і працівників у пізніших роках. Далі розказав він про початки зорганізування 217-го Відділу УНС — Братства св. Йосафата, що опісля стало організатором першої української католицької парохії св. Йосафата в Рочестері. Так почалося у 1908 році організоване життя міста Рочестер і околиці. За майже 80 літ існування Братства, Всевишній покликав до себе понад 300 членів; їх вшановано однохвилинною мовчанкою.

Союзовець-піонер, 93-літній Константин Шевчук, почесний член 217-го Відділу УНС, одержав Почесну грамоту. На світлині під час урочистости, сидять (зліва): о. архипресвітер П. Бумбар, о. М. Лазовський, мгр М. Руснак. Стоять С. Васьків, Агафія Пастушин, вдова по основникові Відділу св. п. Іванові Пастушинові, К. Шевчук і С. Приймак.

Управа 217-го Відділу УНС, Братства св. Йосафата, вшанувала піонерів-союзовців, основників Відділу в Рочестері, Н. Й., на фото сидять (зліва): С. Мартинюк, С. Васьків, К. Шевчук, Ірина Руснак і Ст. Приймак. Стоять (зліва): А. Завадецька, В. Луцишин, Анна Васьків, П. Волке, Анна Сухоцька, М. Руснак, Д. Марголич і М. Завадецький.

Далі спеціяльно вшановано 93-літнього предсідника Відділу Константина Шевчука, який все життя був активний у Відділі, починаючи від 1920 року, відразу по приїзді до Рочестеру з Ню Йорку. Він був у Відділі довголітнім секретарем, а опісля предсідником. Заслужений Союзовець К. Шевчук рівнож був співосновником Відділу ЗУАДКу, в якому роками щиро працював, допомагаючи біженцям з Европи і пишучи листи до американських властей у справі репатріяції, та інше. Хоча поважний вік і слабе здоров'я не дозваляє Константинові Шевчукові тепер активно удилятися в керівних органах українських організацій, проте він і далі жваво цікавиться нашою громадою, буває на всіх імпрезах і, як давній хорист, ще йде співати на хори у церкві. Присутні наділили наших піонерів співом „Многоліттствія". Зворушеними голосами Агафія Пастушин і Константин Шевчук згадували свої давні переживання і складали подяки усім нам за те, що їх не забуваємо.

Секретар Відділу УНСоюзу, який одержав перше відзначення на XXXI Конвенції Українського Народного Союзу, Стефан Приймак у своєму слові подякував всім присутнім за участь і побажав нашим піонерам — союзовцям, сеньорам, багато років ще прожити поміж нами.

Присутні отці церкви св. Йосафата о.архипресвітер Пилип Бумбар і о. Маріо Лазовський благословили страви і молитвою закінчили наш святочний обід.

Ірина Руснак

Голова представництва ДЦ УНР з Бразилії відвідав українську громаду в ЗСА

Д-р Михайло Рубінець, спеціяльно запрошений Урядом Української Народної Республіки в екзилі брав участь в річному зібранні Уряду, яке відбулося в Домі ДЦ у Філядельфії, в днях 15 і 16-го травня ц.р., як рівнож у нарадах Української Національної Ради, дня 17-го.

Після нарад і відвідин в Бавнд Бруку Митрополита Мстислава, д-р М. Рубінець відвідав деякі українські установи у Філядельфії, в супроводі своєї давньої знайомої ще з Аргентини пані Наталії Палканинець-Гаркінс, яка живе у Філядельфії. Переїжджаючи через Ню Йорк, він затримався в домі Миколи Чорного, а потім виїхав до Рочестеру, Н. Й. Дня 23-го травня ц.р. д-р М. Рубінець прибув до Рочестеру і ще цього самого дня, в супроводі своєї родини Смеречинських-Приймаків загостив на бенкет з нагоди 50-ліття існування Т-ва Святої Анни Відділ 343-ий Українського Народного Союзу. Родина д-ра Рубінця живе в Рочестері. Наступного дня в неділю, д-р М. Рубінець відвідав церкву св. Йосафата, де був на Богослуженні, яку місцевий парох відправляв українською мовою, що було незвичайно приємним для д-ра Рубінця.

Перебуваючи в Рочестер, д-р Михайло Рубінець мав нагоду запізнати милу родину інж. Петра й Ірини Твердохліб. В домі їх д-р М. Рубінець зміг побачити велику кількість чудових картин намальованих мистцем Іриною Твердохліб. Д-р М. Рубінець не відважився давати оцінку цих скарбів образотворчого мистецтва високободарованої мисткині, бо не є знавцем-фахівцем цього мистецтва, але він сказав, що вповні згідний з оцінкою, висловленою про малярку таких знавців мистецтва, як Йосиф Тулек, Мирослава Мисак, Михайло Лоза, Валентина Макогон, Юрій Ганас і д-р Богдан Стебельський. Такі картини, як „Хресна дорога української матері", „Сибір", „Україна сьогодні", „Два світи", „Вінниця", „Українська мати на грані двох світів" і „Великий голод", д-р М. Рубінець мав велику честь бачити особисто в домі авторки їх, Ірини Твердохліб.

Вже відомо, що в скорому часі має вийти з друку, заходами Української Могилянсько-Мазепської Академії Наук, в українській і англійській мовах, книжка-монографія під заголовком „Творчість Ірини Банах-Твердохліб", в якій розглядатимуться теми: малярство — емаль — графіка — батік — вибійка і кераміка. Це буде цінна праця і для мистців і для любителів образотворчого мистецтва. Мовним редактором цієї книжки є д-р Михайло Лоза; редактор англійської мови — проф. Євген Лилак; переклад на англійську мову — Ірини Мицак і Валентини Макогон; технічне оформлення і виконання фотографій самої Ірини Банах-Твердохліб.

Дня 30-го травня ц.р., д-р М. Рубінець був на концерті українського нюйоркського хору „Думка", влаштованому Громадським Комітетом для відзначення 1000-ліття Хрищення України. Д-р М. Рубінець мав нагоду й приємність стрінутися з кількома учасниками хору, давніми знайомими ще з Арґентини, між іншими відомий мистець і співак — Микола Голодик.

Дня 31-го травня ц.р., д-р М. Рубінець був запрошений спеціяльно взяти участь у Богослуженні й Панахиді по св. п. Головному Отаманові і Голові Директорії УНР Симонові Петлюрі, в українській автокефальній право славній церкві Святої Покрови. Службу Божу і Панахиду відслужив протоєрей отець Коваленко, який представив усім зібраним у церкві д-ра Михайла Рубінця як голову Представництва ДЦ УНР з Бразилії і делеґата Уряду УНР в екзилі.

Парох протоєрей о. Коваленко виголосив глибоку, зворушливу і високопатріотичну проповідь, гідну приміру, про незабутнього Головного Отамана.

Наступні відвідини українських осередків д-ром М. Рубінцем були в Ню Йорку, в Джерзі Ситі та в Ірвінґтоні-Нюарку, про що в пресі буде подано пізніше.

Комітет „Рогатинщини" звітує

(В.М.) У дні 20-го червня ц.р., відбулося засідання центрального комітету „Рогатинщини" в Ню Йорку. Наради вів д-р Олег Кудрик, який тепер став виконуючим обов'язки голови цього Комітету, з уваги на тяжку недугу голови Романа Крупки. Д-р Олег Кудрик зложив звіт про вудбуте засідання редакційної колегії та про зустріч із земляками Рогатинщини в Торонто, Канада, в днях 5-6-го червня, про що точніше було звітовано у пресі.

Після цього звітувала головна редакторка збірника, письменниця Уляна Старосольська, аналізуючи надіслані матеріяли та ділячи їх на категорії, згідно з якими матеріяли мають бути поміщені у збірнику. Не зважаючи на те, що бракує ще деяких матеріялів, — це не повинно бути перешкодою для передання до друку вже при кінці цього року всього того що вже є. Не можливо було б фізично все помістити в одній книзі, бо вона мусіла б бути дуже тяжка. Тому матеріяли, які будуть надходити після відіслання вже готових матеріялів до друку, увійдуть до другого тому збірника. При цій нагоді переглянеться надіслані кошториси друку збірника від заінтересованих фірм. Постановлено шукати ще більше оферт, які були б кориснiші.

Тому, що склад Комітету „Рогатинщина" змалів з огляду на хворобу голови Р. Крупки тимчасово, присутні члени комітету покликали до його складу колишнього організатора першого з'їзду рогатинців у році 1959-му, Ярослава Пастушенка, в характері фінансового референта, а обов'язки містоголови передано теперішньому нашому організаційному референтові інж. Мирославові Шміґелеві. Їм обом у цей день передано рівночасно всі документи для переглянення та посортування, згідно із референтурою.

Комітет закликає всі відділи рогатинців у ЗСА, Канаді, Австралії та Англії негайно переслати до к-ту гроші-датки для точного обліку, щоб комітет був певний, якою сумою грошей він розпоряджає. Це потрібне для зложення бюджету збірника. Рівнож взиває центральний комітет усіх жертводавців, які ще не виповнили своїх зобов'язань зложити здекляровані ними датки, негайно це зробити.

Для заінтересованих тут дано адреси нових референтів: Mr. Jaroslaw Pastushenko, 440, E. 6-th St., New York, Ny. 10009. Mr. Myroslaw Shmigel, 139-75 86 Rd.; Jamaica, N. Y. 11435.

Український Народний Союз
пошукує досвідчених
АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
і
ЗАГАЛЬНИХ
АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ
зі знанням української і англійської мов на околиці
Чикаґо, Ню Йорк, Торонто, Філядельфії, північного Ню Йорку і Нової Англії
з метою розбудувати і керувати мережами аґентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатись до:
H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Скористайте з виїмково доброї нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ
ОГОЛОШЕННЯ
до Календаря УНСоюзу на 1988-ий рік
який цього року виходить накладом 15 тисяч примірників.
Цим Ви зможете познайомити ввесь український загал з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством.
ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

Одна сторінка	$90.00
Пів сторінки	50.00
Чверть сторінки	33.00
Одна восьма сторінки	20.00

Замовлення і належність проситься надсилати найдальше до 30-го вересня 1987 р. до:
SVOBODA
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Найкращий дарунок
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!
ПОДБАЙТЕ,
щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова
Енциклопедія України
в англійській мові
UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
ЦІНА:

Том I	$ 75.00
Том II	$ 85.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить	$140.00

включно з пересилкою
Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) слати
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для
1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненим вирізком цього заклику
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я і прізвище та адресу
Сума пожертви $
ім'я та прізвище
число дому, вулиця
місцевість стейт поштовий код

КРАМНИЦЯ
"MERCHANDISE FROM PARADISE"
має великий вибір:
• Кожухи • Шкіряні пальта • Куртки • Штани • Килими • • Криштал • Порцеляна • Сервіси та інший товар.
• Крамниця комплектує та відправляє пакунки в Україну та інші держави.
• Даємо поради на вибір товарів, що мають попит і дефіцит в Україні.
• Всі пакунки обезпечені.
Приходьте, приїжджайте, телефонуйте. Раді Вас бачити
Наша адреса:
9548 Bustleton Avenue, Philadelphia, Pa. 19115
(пів бльока від Grant Street)
Телефон: (215) 698-9190
Працюємо 7 днів у тиждень від 10-ої ранку до 8-ої вечора, у неділю від 10-ої до 4-ої по пол.
Говоримо по-українськи, російськи та англійськи.

Необхідна всім, хто цікавиться українським образотворчим мистецтвом
КНИГА
„СВІТОВА ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ"
(Торонто 1982):
• 110 великого формату сторінок
• англо-, франко- і україномовний текст
• вступне слово Святослава Гординського
• біографічні дані про 86 українських діяспорних мистців-учасників Виставки — з дев'яти країн, трьох континентів
• 119 кольорових репродукцій найкращих українських мистецьких творів
• головний редактор — Святослав Гординський
ЦІНА
у твердій обкладинці 30 ам. або 35 кан. дол.
у м'якій обкладинці 25 ам. або 30 кан. дол.
— разом з пересилкою
Замовлення з чеком або „мані ордером" слати на адресу
UKRAINIAN CANADIAN ART FOUNDATION
2118-A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

Улас Самчук
СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ
Епос Української Америки
IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS
Saga of Ukrainian America
Книжка у твердій зелено-темній полотняній обгортці з мистецьким написом в оформленні Богдана Титли
у видавництві УНСоюзу „Свобода".
268 сторінок, ціна 15 долярів з пересилкою.
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи рівночасно чек або грошевий переказ.
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

• SERVICE •
UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

• BUSINESS SERVICE •
ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
$2.00
(Включена доставa і забезпечення)
(Мінімальне замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають нинішньому курсові іноземної валюти і підлягають будь-яким оподаткуванням і змінам що можуть статися до вручення.
ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗИ.
ВСІ ПЛАТНОСТІ ПОВНІСТЮ ҐАРАНТОВАНІ.
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПИСКА.
ЛІЦЕНЗОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЗАПОРУКОЮ.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est 1947

• РІЗНЕ •
ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ,
К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 — 5 по пол., в неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

ARKA Company Department Store
26 First Avenue
Tel (212) 473-3550
СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТКИ, вишивані жіночі блюзочки, виш. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

• НА ПРОДАЖ •
Хтось питав мене, чи як замовив би дві пачки по 40 книжок, чи це були б ті самі книжки в обох пачках? Ні, але треба собі замовити. Я маю більше покупців, американців як українців на мої бджоляні продукти, хоч я ніде про це не оголошую, спеціяльно прополіс і мед з бджоляним молочком, або в капсульках. Декотрі беруть по дозину, бо в мене найдешевше. Ще раз пригадую. Всі бджоляні продукти і 40 різних українських книжок, лише $40.00. (То так, як би було 4 доляри 40 років тому). Пишіть:
MYRON SURMACH
169 West Saddle River Road
Saddle River, N.J. 07458

• FUNERAL DIRECTORS •
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.
(718) 388-4416

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460
24 HOURS A DAY

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Український Національний Цвинтар-Пам'ятник полагоджують всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754